

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Елена Илиева Николова, доктор

относно конкурс за присъждане на академичната длъжност „доцент”
в област на висшето образование 1. Педагогически науки,
професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...
(Теория и методика на физическото възпитание),
специалност „Физическо възпитание”

Националната спортна академия „Васил Левски” в Държавен вестник бр. 57 от 26.06.2020 г. стр. 82, обявява конкурс за доцент за нуждите на катедра „Теория на физическото възпитание”. Документи за участие в него са подадени от единствен кандидат гл. ас. Корнелия Николаева Найденова, доктор.

Кандидатът Найденова е родена на 01.02.1982 г. в гр. Кнежа. В периода 2001 – 2005 г. придобива висше образование в НСА „Васил Левски”, ОКС „бакалавър” с две специалности. Първата специалност е Физическо възпитание с професионална квалификация „Учител по физическо възпитание” и втората – Спорт с професионална квалификация „Треньор по футбол”. До настоящия момент Корнелия Найденова има трудов стаж 14 г. и 15 дни. Трудовата си дейност започва във Втора Английска езикова гимназия „Томас Джеферсън”, като учител по физическо възпитание и спорт. За една учебна година успява да селектира отбори от гимназиалния етап на средната образователна степен по футбол и да въведе два отбора за участие в зони и един отбор за финали на градско първенство. През същия времеви период 2005 – 2006 г. Найденова придобива ОКС „магистър” със специалност „Физическо възпитание” по магистърска програма „Спорт в училище и в свободното

време”, като продължава своята професионална реализация в Частно основно училище „Меридиан 22”. От 01.02.2007 г. до 31.01.2010 г. е организатор на учебната работа към катедра „Теория на физическото възпитание”. През 2010 г. Корнелия Найденова печели конкурс за асистент по „Теория и методика на физическото възпитание” в НСА „Васил Левски”. В 2015 г. защитава дисертационен труд на тема „Усъвършенствана методика за обучение по футбол на ученици от началния етап на основната образователна степен” и придобива образователната и научна степен „доктор”. От 16.02.2016 г. е гл. асистент в катедрата. Междувременно от 2012 г. е външен лектор по „Теория и методика на физическото възпитание” в частен професионален колеж по спорт „Био фит”. Успоредно упражнява и треньорска дейност, като треньор на вратарите във ФК НСА – жени, от 2011 до 2012 г. и от 2018 г. до момента. От 2015 до 2016 г. е треньор на вратарите от ФК „Мизия-2005“, в гр. Кнежа и от 2014 до 2016 г. е треньор по футбол на момичетата от III и IV клас на Англо-американското училище в София. Включвана е и в преподавателския състав на Българската треньорска школа.

Съобразно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на НСА „Васил Левски” са представени данни за наукометричните показатели, както и за показателите, които отразяват резултатите и постиженията на гл. ас. Корнелия Найденова, доктор в преподавателската дейност. В общ план нашето заключение съвпада със заключението на съответната комисия за допускане на кандидата до конкурса. Спазени са изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”. Анализът на включените показатели в числов израз установява, че при норматив 400 точки кандидатът Найденова е реализирала 495,7 точки. Получените 95,7 точки над задължителния минимален норматив са свързани с публикационната дейност (65,7) точки и с цитиранията (30 точки) на авторката Найденова. Към общия брой точки (495,7) закономерно се прибавят и точките от

допълнителните показатели, които по право са определени от съответното висше училище, в случая НСА. Показателите за проектна дейност и научно ръководство на дипломанти са с отворен характер, т.е. няма фиксиран задължителен минимум. По тези два показателя гл. ас. Найденова отчита съответно 20 точки за участие в международен научен проект Рефреш „Европейска нощ на учените“, 2018, 2019 г. и 140 точки за научно ръководство на 7 дипломни работи, от които 6 дипломанти от ОКС „бакалавър“ и 1 дипломант от ОКС „магистър“. В справката по самооценката на гл. ас. Корнелия Найденова са отразени общо 655,7 точки.

Представена научна продукция включва 1 монография, 2 самостоятелно разработени глави в 2 колективни монографии и 27 статии, публикувани в материалите от различни форуми. От общия брой научни трудове 3 статии са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни база данни с научна информация.

Прегледът на научните издания установява, че гл. ас. Корнелия Найденова е самостоятелен автор на 11 научни публикации. В разработването на 11 статии е водещ автор, като в колективните трудове ясно се очертава активното ѝ участие. Всички представени трудове от гл. ас. Корнелия Найденова се приемат за оценка и рецензиране.

Основните научни интереси на кандидата са реализирани в областта на физическата култура. Изследвани са важни страни на иманентно присъщите компоненти от структурата на системата физическа култура – физическото възпитание и спорта. Научният поглед е насочен и към координационната връзка между тези два компонента и тяхното функциониране в образователното пространство.

Диференцирането на статиите показва, че те могат тематично да бъдат условно групирани в следните направления:

- Обучение по физическо възпитание и спорт – нормативно осигуряване на учебната дисциплина в българското училище.

- Двигателни способности на учениците – оценяване състоянието на някои двигателни качества и промени на физическата дееспособност с възрастта.
- Проблеми на физическото възпитание в предучилищна и училищна възраст.
- Проблеми на спорта – училищен спорт и спортни състезания.

Анализът на публикуваните материали представя гл. ас. Корнелия Найденова, като специалист, който с голяма ерудиция обсъжда получените факти и данни от научните изследвания. Наблюдава се подчертана прецизност при подбора на научния инструментариум, в представянето и интерпретацията на резултатите и извеждането на съставените изводи и заключения.

Разчитането на съдържанието и осмислянето на нормативните документи, които осигуряват обучението по физическо възпитание и спорт, като задължителна учебна дисциплина в образователната система е сериозно предизвикателство за всички специалисти, предвид множеството институции, които формират нормативната база за учебно-възпитателната дейност.

Чрез системно проучване на документи са анализирани и интерпретирани закони, наредби и заповеди, които регламентират съответните отношения в образователната система. Проследени са измененията в учебните програми по физическо възпитание и спорт. В резултат на задълбочен анализ са установени множество слабости, като дублиране на учебно съдържание в различните класове, несъответствие между планирано учебно съдържание и възможности за неговото усвояване и др. Посочени са възможности за преодоляване на допуснатите слабости. Изведени са конкретни препоръки в помощ на учителите и съответно за ефективизиране функционирането на системата (II.1.3., II.2.3., II.2.7., II.2.10., II.2.20).

Оценяващата функция е перманентен проблем във всяка образователна система. Въз основа на проверяване и оценяване на триединството знания, двигателни умения и навици, необходими за различните технико-тактически умения, както и необходимото равнище на двигателните качества за тяхното усвояване и прилагане в конкретна двигателна дейност, се формира оценката. Съществен дял принадлежи на достигнатото равнище на двигателните качества, което се установява чрез адекватни двигателни тестове. Интересът на авторката е насочен към проверяване надеждността на 4 различни теста за установяване състоянието на отделните двигателни качества. Гл. ас. Корнелия Найденова, изповядвайки своите научни търсения навлиза в твърде сложната сфера на теорията и методиката на тестирането. Чрез проведените изследвания се проверява „мобилността“ на съответните тестове и разкриване на възможност за прилагането им при деца и ученици на различна възраст. Получените резултати оптимизират оценяването. Използването на един и същ тест във възрастов план дава информация за прираста на съответното двигателно качество с възрастта и насочва преподавателите към адекватен подбор на методи, средства и методики за развиване на двигателните качества в условията на физическото възпитание и спорта [II.2.5., II.2.13., II.2.24.].

В голям брой публикации авторката споделя резултатите от изследвания, свързани с физическата дееспособност на ученици от различни възрасти. Получената ценна информация е съществена предпоставка за ефективно въздействие върху кондиционните способности на учениците. Съществено научно постижение представляват диференцираните данни по пол за възрастовото развитие на взривната сила, проследени за 60-годишен период. Установеният ефект от занимания с различна по характер двигателна активност върху физическото развитие и бързината при деца от предучилищна възраст дава информация за

обективизиране на подбора на оптимални средства за въздействие [II.2.1., II.2.2., II.2.6., II.2.8., II.2.9., II.2.15., II.2.18., II.2.19., II.2.22.].

В следващите две тематични направления в публикуваните научни трудове се разглеждат актуални проблеми както на физическото възпитание, така и на спорта. С право авторката характеризира проблемите за храненето, двигателната активност, нагласите и отношението на учениците към физическото възпитание и спорта, както и нормативната база за непреходни въпроси, за които перманентно се налага актуализиране на знанията във връзка с динамично променящия се контекст на средата.

В групата на научни статии, които третираат проблемите на физическото възпитание са проучени различни теории за физическото възпитание. Интерпретирането на теоретични знания и формирането на опит при прочита на отделните теории са предпоставка за развиване и усъвършенстване на системата за физическо възпитание във функционален план. Проучено е влиянието на познавателните функции върху двигателните способности на учениците, подчертана е и обратната връзка като важен мотивационен фактор за самоконтрол, самооценка и проява на двигателните способности в конкретна образователно-двигателна среда. Особен интерес представлява извършеният от Найденова анализ на системата физическо възпитание в предучилищна възраст. Разкрити са добри педагогически практики с подчертан положителен ефект на въздействие. Систематизирани са насоки за усъвършенстване на системата в условията на задължителния характер на предучилищната подготовка на децата от ранна възраст за училище [II.1.1., II.2.11., II.2.12., II.2.14., II.2.21., II.2.23., II.3.1.].

В следващата група научни статии, която условно носи наименованието Проблеми на спорта са представени резултатите от задълбочен анализ на нормативната база на национално равнище и на равнище спортна федерация, в две държави – България и Япония.

Получената информация от представените нормативни документи и тяхното подробно анализиране с акцент опитите за уреждане на резултата от спортни събития е особено ценна, защото разкрива възможности за усъвършенстване на функционирането на компонента спорт.

Изследвана е функционалната връзка между училищното физическо възпитание и спорта. Посочени са подходи за реализиране на спорта в училище и спортните състезания с ученици. Особен интерес и важно актуално значение има подчертаната взаимовръзка между пълноценното решаване на възпитателните задачи в училищна възраст и спазването на правилата на честната игра [II.1.2., II.2.16., II.2.17., II.3.2.].

В конкурса гл. ас. Корнелия Найденова участва с 1 монография и две самостоятелни глави в колективни монографии, които обобщават нейния теоретико-практически опит и заслужават самостоятелно обсъждане.

Основният монографичен труд на Найденова е „Теоретико-методични постановки на обучението по футбол с ученици“. Това издание може да бъде повод за професионална гордост на кандидата [II.1.1.].

Използваната структура на книгата е издържана в педагогическо и професионално отношение. Монографията включва 4 глави, в които са представени в логически план: теоретичната постановка на проблема, характеризирани са особеностите на планирането на обучението по футбол в началното училище, изведени са методическите посоки за обучението по футбол при ученици от началния етап на средната образователна степен и са разкрити особеностите на оценяването, като основен фактор за изграждане на компетенции.

Смислово съдържателната научна идея на автора, която изразява необходимостта от теоретико-методически и чисто практически поглед върху обучението по футбол на ученици, чието реализиране да отговаря на спецификата на училищното физическо възпитание, е разработена и утвърдена чрез подходящ научноизследователски инструментариум.

Подробно е обсъден и характеризиран видът на двигателната дейност, която се реализира във футбола като игра.

Висока оценка заслужава описанието на необходимите способности на учениците, за да реализират футболната игра, както и съответното положително въздействие върху биосоциалните свойства и способности в умствен план да антиципират и чрез прогнозни механизми да привеждат своите действия по възможно най-рационалния начин в зависимост от конкретната игрова ситуация в нападение и защита. Авторът сполучливо свързва положителните ефекти на футболната игра върху двигателно-функционалните способности на учениците и способността за колективни и групови взаимодействия и противодействия с потенциалните възможности за изграждане на различни компетентности в живота.

Извършеният ретроспективен анализ, който изяснява в исторически план кога и къде футболната игра е включена в учебните програми по физическо възпитание в училище, обогатява знанията за определяне на мястото на футбола в образователната система.

Систематизирани са ценни знания, основани на задълбочен анализ в ретроспективен и в настоящ аспект относно нормативната основа на обучението по футбол в началния етап на основната образователна степен. В научноизследователски процес, при изследване на учебните програми по физическо възпитание, авторът открива малко известни факти. Например Найденова установява, че появата и развитието на футболната игра в България се свързва с училищното физическо възпитание. Направеният преглед на учебните програми за над 100-годишен период от време, дават основание да се направят изводи за отсъствие на приемственост в планирането на учебното съдържание, нарушаване на принципа за последователност и системност в обучението, свързани с логиката на футболната игра, както и подбора на учебното съдържание и неговото планиране по години в учебните програми.

Изведените особености в планирането на обучението по футбол, както и разработените примерни разработки по месеци на темите, задачите и очакваните резултати са изключително полезни за обучението по футбол. Само добре планираният учебен материал може да служи за основа при извеждането на целесъобразни методически посоки за обучение с градивен характер.

Съставените критерии за оценяване в условията на учебната игра обогатяват множеството функции на оценяването като сложен феномен и надеждно информират учителите и учениците за постигнатите резултати.

Разработена глава от колективната монография „Предучилищно физическо възпитание в България” разглежда промените, които са настъпили във физическото възпитание при деца от детската градина за 15-годишен период в България. Представени и анализирани са нормативните документи, които регламентират физическото възпитание на децата от предучилищна възраст [II.3.1.].

Във втората самостоятелно разработена глава в колективна монография гл. ас. Найденова разглежда феномена уреждане на мачовете не само във футбола, но и в другите спортове. В ползрението на автора е Япония с нейното „...без аналог законодателство в световен мащаб”. Проучването на нормативната база в страната показва пълна забрана на хазарта под каквато и да е форма [II.3.2.].

Гл. ас. Корнелия Найденова се характеризира с голяма научна активност, което се изразява и в многобройните ѝ участия в различни форуми у нас и в чужбина.

Научната общност оценява качествата на публицистичната дейност на кандидата, които са документирани чрез множество установени цитирания.

Част от научната дейност, която е свързана и в голяма степен отразява същевременно и резултатите от учебната дейност, е

осъщественото научно ръководство – 7 студенти, които успешно са защитили своите дипломни работи.

Компетенциите на един учен се изразяват до голяма степен и в разработването и участието в научни проекти. Дейността на кандидата Найденова е оценена положително.

Анализът на публикациите на гл. ас. Найденова показва, че те съдържат оригинални резултати, част от които представляват новост за науката и практиката, а други обогатяват съществуващите знания. Всичките се характеризират със своята приложна стойност. В почти всички свои разработки авторката е подбрала за методологична основа системно-структурния подход. Чрез научните резултати от изследванията се дава възможност за подобряване на субординацията както между наука, практика и подготовка на специалисти, така и на координацията между физическото възпитание и спорта. Това води до усъвършенстване на тези два компонента и тяхното функциониране на по-високо равнище. Научните приноси могат да бъдат обобщени в следните насоки:

- Създадена е класификация на нормативните документи, които осигуряват обучението в учебната дисциплина „Физическо възпитание и спорт” в образователната система на Р България. Класификацията е от отворен тип. Осигурена е структурна възможност за актуализация при промяна на някои нормативни документи във времето.
- Обогатена е системата за провеждане и оценяване на учениците от различните образователни етапи по физическо възпитание и спорт.
- Предложени са 4 двигателни теста с установена и доказана надеждност за оценяване състоянието на някои двигателни качества. Съществена характеристика на тестовете е, че чрез тях се получава информация за отделните страни на двигателните

способности при деца и ученици на различна възраст. Могат да се използват в научноизследователската работа като надежден инструментариум, както и за обективизиране на оценката по физическо възпитание и спорт.

- Създаден, апробиран и изведен е нов авторски подход за реализиране на обучението по футбол предимно чрез игра и в игра. Разработени са множество игрови спортно-педагогически ситуации за овладяване на съответните технически елементи в адаптирана игрова среда.
- Създадена е авторова система от критерии за оценяване в условията на учебна игра и присъждане на оценка от 2 до 6 на придобитите, в резултат на обучението, компетенции по футбол.
- Установена е връзката между различна по характер двигателна активност и промените в отделните страни на физическата дееспособност на ученици.
- Актуализирани са знанията за възрастовото развитие на двигателното качество взривна сила. Разкрити са промените и тенденциите в проявлението на взривната сила. Изведени са различията между момичета и момчета.
- Установени са факти и данни, които обогатяват знанията за появата и развитието на футболната игра във връзка с физическото възпитание в България.
- Изведени и систематизирани са методически насоки за обучението по футбол при ученици от началния етап на основната образователна степен.

Реализираният научноприложен ефект върху функционирането на системата физическо възпитание в образователното пространство дава основание научните приноси на Корнелия Найденова да бъдат определени като значими.

Учебната работа е основна част от професионалната дейност на всеки преподавател. Преподавателската дейност на гл. ас. Корнелия Найденова е по учебната дисциплина Теория и методика на физическото възпитание и включва лекционен курс, семинарни упражнения, учебно-методическа практика, преддипломна педагогическа практика, участие в семестриални и държавни изпити, научно ръководство и консултации. Те са реализирани с бакалаври и магистри. Продължителен период от време провежда преддипломна педагогическа практика и държавни изпитни уроци на испански студенти и ученици от испанската езикова гимназия в София. Водещ преподавател е на модулите „Увод в теорията на физическото възпитание” и „Интерактивни методи за обучение и оценяване по физическо възпитание и спорт в ОНС „доктор”, на докторанти от професионалното направление „Педагогика на обучение по физическо възпитание и спорт”.

Необходимо е да се отбележи голямата професионална активност на гл. ас. Корнелия Найденова в разработването и актуализирането на учебните програми по Теория и методика на физическото възпитание, както и при планирането и отчитането на учебното натоварване на преподавателския състав на равнище катедра, в качеството се на ръководител на учебната работа.

Оценявайки дейността на гл. ас. Корнелия Найденова приемам, че личностно-дейностният ѝ профил отговаря на профила на академичната длъжност „доцент”.

Заклучение

Анализът на цялостната дейност на гл. ас. Корнелия Николаева Найденова, доктор дава основание кандидатът да бъде характеризирани като компетентен, високо ерудиран преподавател, чиито идеи и доказани научни тези обогатяват теорията и методиката на физическото възпитание.

Научните и професионалните умения, качества и компетенции на Найденова съдействат за изграждане на подготвени специалисти в двата основни компонента на физическата култура – физическото възпитание и спорта. Въз основа на това изразявам положителна оценка за нейната кандидатура, която отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, област на висшето образование I. Педагогически науки, професионално направление Педагогика на обучение по Теория и методика на физическото възпитание, от гл. ас. Корнелия Николаева Найденова, доктор.

Проф. Елена Илиева Николова, доктор

Дата

02.10.2020 г.

REVIEW

By prof Elena Ilieva Nikolova, PhD

referred to the competition for awarding “associate professor” academic position in the field of the higher education 1. Pedagogical sciences, professional direction 1.3 Pedagogy of the education in ... (Theory and methodology of the physical education), “Physical education” specialty.

“Vasil Levsky” National Academy of Sport announces an assistant professor competition in State Gazette number 57 dated June 26, 2020, page 82, for the needs of the “Theory of the physical education” department. Documents for participation in it are deposited by the only candidate chief assistant Kornelia Nikolaeva Naydenova, PhD.

Candidate Naydenova is born on February 1, 1982 in the town of Knezha. During the period 2001-2005 she acquires higher education at “Vasil Levski” National Academy of Sport, “Bachelor”’s educational qualification degree with two specialties. First – Physical education with professional qualification of “Physical education teacher” and the second one – Sport with professional qualification “Football coach”. Kornelia Naydenova’s length of service till the present is 14 years and 15 days. Her labor practice starts at “Thomas Jefferson” Second English School in Sofia as physical education and sport teacher. For a single school year, she succeeds to select football teams from the gymnasium educational degree and to introduce two teams for participation in zone competitions and one team for the city’s finals competition. During the same period (2005-2006) Naydenova acquires “Master’s educational and qualification degree with “Physical education” specialty in the Master’s program “Sport at school and leisure time” and continues her professional realization in “Meridian 22” private school. Since February 1, 2007 till January 31, 2010 she is

educational work organizer at “Theory of the physical education” department. In 2010 Kornelia Naydenova wins an assistant competition in “Theory and methodology of the physical education” at “Vasil Levski” National Academy of Sport. In 2015 she defends her doctor’s theses – “Perfection of the methodology for teaching football at the primary phase of the basic educational degree” and acquires a PhD educational and scientific degree. Since February 16, 2016 she is a chief assistant at the department. Meanwhile since 2012 she is an exterior lecturer in “Theory and methodology of the physical education” at “Biofit” private professional college. Simultaneously she practices coaching activities as coach of the National Academy of Sport Club women goalkeepers (since 2001 till 2012 and since 2018 till now). During the period 2015 – 2016 she is coaching the goalkeepers of “Mizia-2005” Football Club at the town of Knezha. During the period of 2014 till 2016 she is a football coach to the IIIrd and IVth grade girls at the Anglo-American school in Sofia. She is as well listed as lecturer at the Bulgarian training school.

Chief assistant Kornelia Naydenova’s, PhD data about the scientific and metric indicators, as well as indicators reflecting the results and achievements in her teaching activities are presented according to the ZRASRB requirements and “Vasil Levski” National academy of Sport Rules. In general aspect our conclusion coincides with the conclusion of the respective committee for admitting the candidate to the competition. Answered are the requirements for holding the “associate professor” academic position. The analysis of the indicators mentioned and their numerical expression have established that at normative of 400 points, candidate Naydenova has realized 495,7 points. The 95,7 points above the obligatory minimal normative are related to publication activities (65,7) and author Naydenova citations (30). The points of the additional indicators which by right are determined for the respective higher establishment, in that case the National Academy of Sport, lawfully are added to the general number of points (495,7). The indicators for project activities and

scientific guidance of graduating higher students are of open nature, i.e. there is not an obligatory minimum. According to these two indicators, chief assistant Naydenova records respectively 20 points for participation in the Refresh international scientific project “European night of the scientists” (2018, 2019) and 140 points for scientific guidance of 7 diploma papers, out of which 6 for Bachelor’s educational and qualification degree and 1 for Master’s educational and qualification degree. Chief assistant Kornelia Naydenova’s self-estimation counts total 655,7 points.

The scientific production presented covers 1 monography, 2 independently developed chapters in 2 collective monographies and 27 articles published in the materials of various forums. Three articles from the total number of scientific works are published in scientific publications referenced and indexed in world famous data base of scientific information.

The review of the scientific issues establishes that chief assistant Kornelia Naydenova is the only author of 11 scientific publications. She is a leading author in 11 works and her active participation in the collective issues is outlined. Chief assistant Kornelia Naydenova’s all presented works are accepted for evaluation and review.

The basic scientific interests of the candidate are realized in the field of the physical culture. Studied are important aspects of the imminently inherent components of the physical culture system structure – physical education and sport. The scientific view is directed as well to the coordination connection between these two components and their function in the educational environment.

The differentiation of the articles shows that they can thematically be conditionally grouped into the following directions:

- Teaching physical education and sport – normative provision of the school discipline at the Bulgarian schools.

- Motive abilities of the pupils – evaluation of the status of some motive qualities and changes of the physical ability according to the respective age.
- Problems of the physical education in pre-school and school age.
- Problems of sport – school sport and sport competitions.

The analysis of the published materials presents chief assistant Kornelia Naydenova as an expert who discusses the facts and data resulting from the scientific studies by great erudition. Underlined precision is observed for the selection of the scientific instruments, in the presentation and interpretation of the results and the extraction of the respective conclusions and inferences.

The contents comprehension and the decipher of the normative documents providing the physical education and sport teaching as obligatory school discipline within the educational system is a serious challenge for all experts who form the normative base for the school and educational activities.

Analyzed and interpreted are laws, ordinances and orders regulating the respective relations into the educational system by system study of the documents. Traced are the changes into the physical education and sport school programs. As a result of deep analysis, established are many weaknesses as repetition of the contents in the various grades, discrepancy between the planned educational contents and the possibilities for its acceptance, etc. Pointed out are possibilities for overcoming the weaknesses. Taken to the front are recommendations helping the teachers and respectively making more effective the functioning of the system (II.1.3., II.2.3., II.2.7., II.2.10., II.2.20).

The evaluation function is a permanent problem in every educational system. The mark is formed on the bases of checkup and evaluation of the tirade knowledge, motive skills and habits needed for the various technical and tactical skills as well as necessary level of motive qualities for their acceptance and application in the in the concrete motive activity. Substantial share belongs to the motive qualities level achieved which is established by adequate motive

tests. The interest of the author is directed to checking the reliability of 4 different tests for establishing the state of the various motive qualities. Chief assistant Kornelia Naydenova, following her scientific searches, enters the rather complicated sphere of the theory and methodology of testing. The “mobility” of the respective tests and disclosing the possibility for their application to children and pupils of different age is checked by the effected studies. The results optimize the evaluation. The application of one and the same test to various age provides information about the growth of the respective motive quality according to the respective age and directs the teacher to adequate selection of methods, means and methodology for developing the motive qualities within the conditions of the physical education and sport [II.2.5., II.2.13., II.2.24.].

The author shares the results from her studies related to the physical abilities of the pupils at various age in a great number of publications. The resulting valuable information is an essential prerequisite for effective impact on the conditional abilities of the pupils. The differentiated data according to the sex for the age development of the explosive strength followed for 60-year period presents an essential scientific achievement. The effect established from exercises of various nature of motive activity on the physical development and speed of the children at pre-school age provides information for objectivizing the selection of optimal means of impact [II.2.1., II.2.2., II.2.6., II.2.8., II.2.9., II.2.15., II.2.18., II.2.19., II.2.22.].

The following two thematic directions in the scientific works published treat actual problems both of the physical education and the sport. It is by right that the author characterizes the problems of feeding, motive activity, attitude of the pupils to the physical education and sport, as well as normative base of permanent questions about which the update of the knowledge in relation to the dynamic change of the environment context is permanently imposed.

Various physical education theories are studied in the group of scientific articles treating the problems of the physical education. The interpretation of

theoretic knowledge and formation of experience while reading the various theories appear as prerequisite for development and perfection of the physical education system in functional aspect. Studied is the impact of the cognitive functions on the motive abilities of the pupils, underlined is the feedback as important motivation factor for self-control, self-evaluation and manifestation of motive abilities in concrete educational-motive environment. Particular interest represents Naydenova's analysis of the physical education system in pre-school age. Disclosed are good pedagogical practices having underlined positive effect of impact. Systemized are guidelines towards perfection of the system within the conditions of the obligatory nature of the pre-school preparation of the children from early age for school [II.1.1., II.2.11., II.2.12., II.2.14., II.2.21., II.2.23., II.3.1.].

The next group of scientific articles which conditionally are titled Problems of sport, presents the results from a deep analysis of the normative base at national level, and at the sport federation level in two countries – Bulgaria and Japan. The information received from the presented normative documents and their detailed analysis accentuating on the trials for arranging the results from the sports events is particularly valuable because it discloses the possibilities for the perfection of the sport component function.

Studied is the functional relation between the physical education at school and sport. Indicated are the approaches to the realization of sport at school and the sports competitions with pupils. Particular interest and important up-to-date meaning presents the underlined interrelation between solving in full value the educational tasks in school age and abiding the rules of fair play [II.1.2., II.2.16., II.2.17., II.3.2.].

Chief assistant Kornelia Naydenova participates in the competition by 1 monography and two independent chapters in collective monographies which generalize her theoretic-practical experience and deserve independent discussion.

“Theoretic-methodologic formulations of teaching football to pupils” is Naydenova’s basic monographic work. That publication may be a reason for professional pride of the candidate [II.1.1.].

The structure of the book stands well in pedagogical and professional aspects. The monography covers 4 chapters where in logical plan are presented: theoretical formulation of the problem, characterized are the particularities of planning the education in football at the primary school, taken to the front are the methodological directions for the education in football of pupils at the primary phase of the gymnasium educational degree, disclosed are the particularities of the evaluation as basic factor for establishing competence.

The scientific idea of the author, logically rich in content, which presents the necessity of theoretic-methodologic and purely practical view on the teaching football to pupils, the realization of which answers the specificity of the school physical culture, is developed and confirmed by appropriate scientific-research instruments. The type of motive activity realized in football as a game is discussed and characterized in details.

High evaluation deserves the description of the necessary abilities of the pupils in order to effect the football game as well as the respective positive impact on the bio-social properties and abilities in mental aspect to anticipate and by prognosis mechanisms to set their actions to the most rational way possible depending on the concrete game situation in attack and defense. The author relevantly connects the positive effects of the football game on the motive-functional abilities of the pupils for collective and group interactions and counteractions with the potential possibilities for establishing various competences in life.

The retrospective analysis, making clear in historic aspect when and where the football game is entered into the physical education programs at school, enriches the knowledge about determining the place of football within the educational system.

Systemized is valuable knowledge, based on detailed analysis in retrospective and present aspect in relation to the normative base for teaching football at the primary phase of the gymnasium educational degree. Within the scientific and research process, the author meets fairly known facts when studying the physical education school programs. For instance, Naydenova establishes that the appearance and development of the football game in Bulgaria is related to the physical education at the schools. The review of the educational programs for a period of more than 100 years provide the reason to make conclusions for the lack of succession in planning the educational contents, infringement of the principle for succession and system in the teaching related to the logic of the football game, as well as the selection of the educational contents and its planning by years in the educational programs.

The particularities in planning the teaching in football taken to the front, as well as the exemplary developments by months of the themes, tasks and expected results, are exceptionally useful for teaching football. The well planned educational material can only serve as base for taking to the front expedient methodological directions for education of constructive character.

The evaluation criteria created within the conditions of the educational game enrich the multitude of the evaluation functions as complicated phenomenon and reliably inform the teachers and the pupils about the achieved results.

The chapter of the collective monography developed – “Pre-school physical education in Bulgaria” treats the changes effected in the physical education of children from the kindergartens in Bulgaria for a 15-year period. Presented and analyzed are normative documents regulating the physical education of children in pre-school age [II.3.1.].

Chief assistant Naydenova treats arranging matches phenomenon not only in football but in other sports too in the second independently developed chapter of the collective monograph. Within the author’s range of vision is Japan with

her "...without analogue law on world scale". The study of the normative base in the country shows full prohibition of gambling under any form [II.3.2.].

Chief assistant Kornelia Naydenova is characterized by great scientific activity expressed in her multiple participations in various forums in the country and abroad.

The scientific community appreciates the qualities of the publicistic activity of the candidate documented by many quotations.

Part of the scientific activity which is related and to a greater degree reflects simultaneously the results from the educational activities too, is her scientific guidance of 7 higher students who has successfully defended their diploma works.

The competences of a scientist are expressed to a greater degree in the development and participation of scientific projects too. Candidate Naydenova's activity in that respect is evaluated positively.

The analysis of Chief assistant Naydenova's publications shows that they contain original results, part of which are new for the science and practice, other enrich the existing knowledge. All they are characterized by their applied value. The author has selected the system-structural approach as methodological base for nearly all her developments. By the scientific results of the studies a possibility is provided for improving the subordination both between science, practice and preparation of experts and the coordination between the physical education and sport. That leads to perfection of these two components and their functioning at higher level. The scientific contributions can be generalized in the following directions:

- Created is classification of the normative documents which provide for the education in the "Physical education and sport" educational discipline within the educational system of the Republic of Bulgaria. The classification is of an open type. Provided is structural possibility

for actualization upon a change of some normative documents within the time.

- Enriched is the system for carrying out and evaluation of the pupils from the various educational phases in physical education and sport.
- Proposed are 4 motive tests of established and proved reliability for evaluating the state of some motive qualities. The essential characteristics of the tests is, that through them information is received about separate sides of the motive abilities of the children and pupils from various age. They can be used in the scientific-research work as reliable instrument, as well as for objectivizing the physical education and sport marks.
- Created, probated and taken to the front is a new author's approach to the realization of the education in football predominantly by game within the game. Developed are many sport-pedagogical game situations towards for mastering the respective technical elements within an adapted game environment.
- Created is an author's system of criteria for evaluation in the conditions of an educational game and giving marks from 2 to 6 for the acquired football competences resulting from the education.
- Established is a connection between the various in character motive activities and the changes in the separate sides of the pupils' physical abilities.
- Updated is the knowledge about the age development of the motive quality of explosive strength. Disclosed are the changes and the tendencies in the explosive strength manifestation. The differences between the boys and the girls are taken to the front.
- Established are facts and data which enrich the knowledge about the appearance and development of the football game in relation to the physical education in Bulgaria.

- Taken to the front and systemized are methodological guidelines for teaching football of pupils from the primary phase of the basic educational degree.

The realized scientific-applied effect on the function of the physical education system in the educational space provides reason Kornelia Naydenova's scientific contributions to be defined as considerable.

Teaching work is a basic part of the professional activities of each lecturer. Chief assistant Kornelia Naydenova's lecturers' activity is on Theory and methodology of the physical education educational discipline and covers lecturer's classes, seminars, educational-methodological practice, pre-diploma pedagogical practice, participation in semester and state examinations, scientific guidance and consultations. They are realized by Bachelor's and Master's degrees. Naydenova effects pre-diploma pedagogical practice and state examination classes for Spanish higher students and students from the Spanish language school in Sofia for a long time. She is leading lecturer of two modules - "Introduction to the physical education theory" and "Interactive methods for education and evaluation in physical education and sport" for the PhD educational and scientific degree, to PhD students from the "Pedagogy of teaching physical education and sport" professional direction.

It is necessary to note chief assistant Kornelia Naydenova's great professional activity in the development and update of the Theory and methodology of the physical education educational programs, as well as for planning and reporting on the teaching load of the lecturers' team at department level in her quality of a manager of the educational work.

Evaluating chief assistant Kornelia Naydenova's activities, I accept that her personal and activity profile answers the "associate professor" academic position.

Conclusion

The analysis of Chief assistant Kornelia Nikolaeva Naydenova's, PhD overall activity provides the reason for the candidate to be characterized as competent, highly erudite lecturer, whose ideas and proved scientific theses enrich the theory and methodology of the physical education.

Naydenova's scientific and professional skills, qualities and competence cooperate for the establishment of prepared experts in both basic components of the physical culture – the physical education and sport. On the reason of that I express my positive evaluation to her candidature, which answers all requirements for holding the “associate professor” academic position by Chief assistant Kornelia Nikolaeva Naydenova, PhD, higher education field 1. Pedagogical sciences, Pedagogy of the education in Theory and methodology of the physical education professional direction

Prof Elena Ilieva Nikolova, PhD

Date

October 2, 2020